

In het kader van het 25-jarig bestaan bezoekt Veeteelt een keer per maand opnieuw de personen achter een bedrijfsreportage die in de afgelopen 25 jaar in Veeteelt heeft gestaan. De snelle groeier, de stopper of de emigrant; ze komen allemaal aan bod.

In deel 1 het bedrijf van familie Bijstra-Vernooy uit het Friese Hoornsterzwaag. Ze voegden twee bedrijven samen en groeiden snel.

	1992	2009
Aantal koeien:	90	190
Hectare:	65	120
Gemiddelde productie:	8721	9742
Favoriete stier:	Triple Threat	Mascol
Punten av:	85	83

Management rond afkalven cruciaal binnen bedrijf

Bedrijfsopvolging via vrouwelijke lijn

Zeventien jaar geleden was voortzetting van het bedrijf voor Tseard en Tine Bijstra nog lang niet zeker. Inmiddels zijn twee bedrijven samengevoegd en melken ze met hun dochter Wytske en schoonzoon Bastiaan Vernooy 190 koeien. De liefhebberij in fokkerij is ondanks de snelle groei gebleven.

tekst **Florus Pellikaan**

Tines vader zei vroeger altijd: "Niet benauwd zijn om te investeren, je moet melken." Dat is altijd het bedrijfsmotto gebleven. Toen er nog vrijwel niemand melkquotum had gekocht, kochten wij al een ton melk op één hectare, voor een gulden per liter. We hebben ook wel eens een beetje meer geld gegeven dan een ander, om buurmans land te kunnen kopen', vertelt Tseard Bijstra. Het is tekenend voor de ontwikkeling die het bedrijf van Tseard (57) en Tine (55) Bijstra en hun dochter Wytske (31) en schoonzoon Bastiaan (32) Vernooy uit Hoornsterzwaag heeft doorgemaakt. Zeventien jaar geleden molken ze ten tijde van de bedrijfsreportage in Veeteelt

ruim 90 koeien. Inmiddels is dit aantal opgelopen naar ruim 190. 'We hebben destijds wel eens gedacht dat we geen opvolger hadden', verwijst Tine naar hun drie dochters. Ook vanaf het moment dat Bastiaan in het verhaal voorkomt, was voortzetting van het bedrijf niet zeker. 'We hadden thuis in Oldeberkoop ook een melkveebedrijf met ongeveer 75 melkkoeien', verklaart Bastiaan. 'Daar hebben Wytske en ik vanaf 2000 geboerd tot de boerderij van de burenhiernaast te koop kwam en hier nog meer mogelijkheden kwamen. Het was voor mij lastig om te kiezen, maar gelukkig hebben mijn ouders me altijd gesteund in mijn keuze.'

Tseard Bijstra
in 1992:
'Ik hoop dat er
ruimte blijft voor
fokmateriaal van
particuliere fokkers'

In 2005 gingen Tseard en Tine en Bastiaan en Wytske in maatschap, werd het bedrijf in Oldeberkoop verkocht en het bedrijf van de burenhiernaast te koop kwam en werden de ouderlijke veestapels samengevoegd. Op het voormalige bedrijf van de burenhiernaast is nu het jongvee gehuisvest. 'Door de keuze van Wytske en Bastiaan is de bedrijfsopvolging twee keer via de vrouwelijke lijn verlopen', glimlacht Tseard. 'Ik heb voor dezelfde keuze gestaan en ook gekozen voor dit bedrijf dat destijds al perfect verkaveld was en prachtige koefamilies had.'

Productie omhoog

De Hoansterstal is al vele jaren een bekend fokbedrijf met een scala aan goede koefamilies, zoals de Neeltjes, de Pietjes en de Klaskes. Bij het noemen van deze namen komen veel herinneringen bij de vier koeienliefhebbers tot leven en vliegen uiterlijke kenmerken van de koeien en vaderdieren over de keukentafel. Tseard sprak destijds in Veeteelt de hoop uit dat er in fokprogramma's ruimte zou blijven voor Nederlands materiaal van

Tseard Bijstra
in 2009:
'Door de
schaalvergroting is
fokkerij rationeler
geworden'

particuliere fokkers. 'Er is duidelijk een periode geweest waarin de fokkerij op Amerika en donoren gericht was. Dat was destijds ook de kritiek van Friese fokkers. Nu zien we dat weer veel Neder-

landse koefamilies benut worden', vertelt Tseard, die elf jaar lid van de fokkerijraad van CRV is geweest. Nu heeft Bastiaan die plek ingenomen. Zeventien jaar geleden was de verkoop van fokvee nog een goede neventak van het Hoansterbedrijf. 'Dat is niet meer vergelijkbaar met vroeger. Het fokkerijgebeuren heeft een heel andere beleving gekregen', vertelt Tseard. 'Door de schaalvergroting is fokkerij veel rationeler geworden en is de emotie erafgegaan. Er is tegenwoordig ook veel meer dan alleen fokkerij, ook buiten het bedrijf.' Ondanks de trend in fokkerijland is de liefhebberij bij familie Bijstra-Vernooy niet bekoeld. 'Maar we hebben wel een economisch fokdoel. Wij streven naar een koe van rond de 1,50 meter, met

Van rechtsboven met de klok mee: Tseard, Tine, Wytske Bijstra en Bastiaan Vernooy met Hoanster Pietje 657 (v. Olympic)

goed eiwit, zo veel mogelijk melk en beste uiers en benen. De positieve uitschieters willen we mee naar de keuring kunnen nemen, maar een keuringstopper met slechte gehalten brengen wij niet snel op een show', vertelt Bastiaan. 'Eén tot twee keer in een jaar spoelen we een koe waarvan we de embryo's zelf inzetten. Dan vergeten we door de liefhebberij even de economie. Zo hebben wij Goldwyn ook wat gebruikt.' Andere recent ingezette stieren zijn Roppa, Butembo, Bertil, Stylist en Orcival. Opvallend is Bastiaans streven naar zo veel mogelijk melk. 'Een koe kan bij een goede verzorging enorm veel melk geven. Toen mijn vader begon, gaven de koeien 4500 liter. Nu zitten we bijna op 10.000 liter en we hebben een koe gehad die probleemloos 16.000 liter gaf met een kont vol vlees. Door het laatste stukje management rond de droogstand en het afkalven goed in de vingers te hebben, kan de productie zo 1000 liter melk of meer stijgen. Ik ben ervan overtuigd dat deze periode cruciaal is binnen het bedrijf. Wij hebben zelfs drie groepen droge koeien en twee lactatiegroepen.'

Verbeterd saldo

Wat een koe maximaal kan geven durft Bastiaan niet te zeggen. 'Maar land is zo duur dat wij per hectare zoveel mogelijk willen melken. We proberen gestructureerd en netjes te werken en alles goed bij te houden. Dat betekent ook geen mollen en ridderzuring in het land en iedere dag even met de bladblazer over de voergang', vertelt Bastiaan. De familie Bijstra-Vernooy krijgt daarbij hulp van een fulltime werknemer, maar Tine en Wytske werken ook buitenshuis. 'We zitten nu even royaal in arbeid, maar op termijn moet ik samen met mijn gezin en de medewerker twee tot tweeënhalf miljoen liter melk kunnen leveren. Vijfhonderd koeien is ons streven niet, daar ben ik te veel liefhebber en te weinig computerboer voor.' Dat een economische bedrijfsvoering hoog in het vaandel staat, blijkt uit de economische cijfers en het zelfs verbeterde saldo. Zeventien jaar geleden bedroeg het saldo per koe 5769 gulden, de prognose voor 2008 ligt op 2950 euro. Of er in de toekomst opnieuw een bedrijfsopvolging via de vrouwelijke lijn zal plaatsvinden? Wytske lacht en wijst richting hun twee zontjes. 'Daar lijkt het nog niet op.'